

TÜROFED TURİZM BÜLTENİ

Şubat - 2020

Hazırlayan: Aslı VAZ

İÇİNDEKİLER

1.	TÜRKİYE'YE VE DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI	1
1.1.	TÜRKİYE'YE GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI.....	1
1.2.	DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI	6
1.2.1	İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	6
1.2.2	ANTALYA'YA GELEN YABANCI ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	9
1.2.3	MUĞLA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	11
1.2.4	İZMİR'E GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	14
2.	TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ, ORTALAMA HARCAMA ve TURİZM GİDERİ	17
2.1.	TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ ve ORTALAMA HARCAMA.....	17
2.1.1.	TURİZM SEKTÖRÜNÜN TEKSTİL VE OTOMOTİV SEKTÖRÜ İLE KARŞILAŞTIRILMASI	20
2.2.	TÜRKİYE'NİN TURİZM GİDERİ	22

1. TÜRKİYE'YE VE DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

1.1. TÜRKİYE'YE GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

2020 yılı Şubat ayında ülkemize gelen yabancı ziyaretçilerin sayısı, geçtiğimiz yılın aynı dönemiyle karşılaştığımızda %3,7 oranında bir artışla 1.733.112 olarak gerçekleşmiştir.

Şubat ayında ülkemize gelen 1 733 112 yabancı ziyaretçinin 8 341 (%48)'i günübirliktir.

Tablo 1'de Türkiye'ye gelen yabancı ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 1. Türkiye'ye Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Yıllara ve Aylara Göre Dağılımı

AY	YILLAR					DEĞİŞİM ORNI			
	2016	2017	2018	2019	2020	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	1.170.333	1.055.474	1.461.570	1.539.496	1.787.435	-9,81	38,48	5,3	16,1
ŞUBAT	1.240.633	1.159.833	1.527.070	1.670.238	1.733.112	-6,51	31,66	9,37	3,7
MART	1.652.511	1.587.007	2.139.766	2.232.358		-3,96	34,83	4,3	
NİSAN	1.753.045	2.070.322	2.655.561	3.293.176		18,1	28,27	24	
MAYIS	2.485.411	2.889.873	3.678.440	4.022.254		16,27	27,29	9,4	
HAZİRAN	2.438.293	3.486.940	4.505.594	5.318.984		43,01	29,21	18,1	
TEMMUZ	3.468.202	5.075.961	5.671.801	6.617.380		46,36	11,74	16,67	
AĞUSTOS	3.183.003	4.658.463	5.383.332	6.307.508		46,35	15,56	17,2	
EYLÜL	2.855.397	4.076.630	4.792.818	5.426.818		42,77	17,57	13,23	
EKİM	2.449.948	2.992.947	3.755.467	4.291.574		22,16	25,48	14,27	
KASIM	1.353.280	1.652.795	1.966.277	2.190.622		22,13	18,97	11,4	
ARALIK	1.302.157	1.703.789	1.950.705	2.147.878		30,84	14,49	10,1	
TOPLAM	25.352.213	32.410.034	39.488.401	45.058.286		27,8	21,8	14,1	
2 AY TOP.	2.410.966	2.215.307	2.988.640	3.209.734	3.520.547	-8,12	34,91	7,40	9,68

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2020 - Şubat Ayı Bülteni

2020 yılı Şubat ayında ülkemize gelen yabancı ziyaretçilerin en çok giriş yaptıkları sınır kapılarının bağlı olduğu iller sıralamasında ilk 5 il aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir:

1-İstanbul	%55,52	(962 151)
2-Edirne	%12,28	(212 853)
3-Antalya	%10,08	(174 758)
4-Artvin	%8,12	(140 764)
5-Ankara	%2,15	(37 320)

2020 yılı Şubat ayında ülkemize en çok ziyaretçi gönderen ülkeler sıralamasında Almanya %9,18 (159 084) ile birinci, Gürcistan %8,79 (152 344) ile ikinci, Gürcistan %7,65 (132 539) ile üçüncü sıradadır. Gürcistan'ı Rusya Fed. ve İran izlemektedir.

2018, 2019 ve 2020 yıllarına ait Şubat ayında Türkiye'ye gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 2'de belirtilmektedir.

Tablo 2. Türkiye'ye Gelen Yabancıların Milliyetlerine Göre Karşılaştırması (Şubat)

MİLLİYET	YILLAR			DEĞİŞİM ORANI	
	2018	2019	2020*	2019/2018	2020/2019
Cezayir	14.622	18.446	17.277	26,2	-6,3
Fas	8.852	12.292	15.642	38,9	27,3
Güney Afrika Cumhuriyeti	1.802	2.042	2.941	13,3	44,0
Libya	11.250	21.775	18.389	93,6	-15,5
Mısır	8.961	11.715	11.239	30,7	-4,1
Sudan	820	1093	1322	33,3	21,0
Tunus	9.158	10.831	12.778	18,3	18,0
Diğ. AFRİKA ÜLKELERİ	9.139	12.374	17.256	35,4	39,5
TOPLAM AFRİKA	64.604	90.568	96.844	40,2	6,9
Arjantin	3.878	3.701	2.471	-4,6	-33,2
Brezilya	3.077	5.029	4.845	63,4	-3,7
Kolombiya	1.373	1.977	2.227	44,0	12,6
Şili	838	1410	1384	68,3	-1,8
Venezuela	412	529	620	28,4	17,2
Diğ. GÜNEY AMERİKA ÜLKELERİ	919	1.205	1.314	31,1	9,0
TOPLAM GÜNEY AMERİKA	10.497	13.851	12.861	32,0	-7,1
TOPLAM KUZAY AMERİKA	1.165	1.394	1.581	19,7	13,4
TOPLAM ORTA AMERİKA	626	545	1238	-12,9	127,2
TOPLAM AMERİKA	12.288	15.790	15.680	28,5	-0,7
Bahreyn	5.335	6.619	4.100	24,1	-38,1
Birleşik Arap Emirlikleri	1.453	1.481	829	1,9	-44,0
Irak	68.416	91.017	91.842	33,0	0,9
İsrail	15.690	21.124	23.846	34,6	12,9
Katar	4.138	5.575	5.494	34,7	-1,5
Kuveyt	14.775	19.573	20.249	32,5	3,5
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti	22.298	21.954	23.711	-1,5	8,0
Lübnan	13.895	18.806	14.661	35,3	-22,0
Suudi Arabistan	21.120	20.243	14.965	-4,2	-26,1
Ürdün	14.688	19.094	18.617	30,0	-2,5
Yemen	2.278	2.858	3.013	25,5	5,4
Diğ. BATI ASYA ÜLKELERİ	20.939	32.666	39.020	56,0	19,5
TOPLAM BATI ASYA	205.025	261.010	260.347	27,3	-0,3
Bangladeş	1.303	1.228	1.157	-5,8	-5,8
Çin Halk Cumhuriyeti	30.315	31.074	5.644	2,5	-81,8

Endonezya	11.840	10.418	11.478	-12,0	10,2
Filipinler	6.308	7.354	8.538	16,6	16,1
Hindistan	7.106	10.434	12.698	46,8	21,7
İran	196.125	110.201	97.547	-43,8	-11,5
Malezya	5.954	9.691	5.379	62,8	-44,5
Pakistan	5.716	6.924	8.026	21,1	15,9
Singapur	1.099	1.563	1.271	42,2	-18,7
Tayland	2.641	2.614	2.915	-1,0	11,5
Diğ. GÜNEY ASYA ÜLKELERİ	13.101	16.907	15.092	29,1	-10,7
TOPLAM GÜNEY ASYA	281.508	208.408	169.745	-26,0	-18,6
TOPLAM ASYA	486.533	469.418	430.092	-3,5	-8,4
Almanya	109.729	133.612	159.084	21,8	19,1
Avusturya	13.139	15.930	16.866	21,2	5,9
Belçika	13.782	13.905	18.521	0,9	33,2
Çekya	2.674	3.312	3.108	23,9	-6,2
Danimarka	8.236	10.639	11.349	29,2	6,7
Finlandiya	2.427	3.347	3.264	37,9	-2,5
Fransa	31.493	40.040	44.930	27,1	12,2
Hollanda	29.226	32.786	37.395	12,2	14,1
İngiltere	39.052	46.201	50.819	18,3	10,0
İrlanda	2.096	2.293	2.883	9,4	25,7
İspanya	8.699	11.883	13.755	36,6	15,8
İsveç	10.226	12.410	12.498	21,4	0,7
İsviçre	9.422	11.085	12.713	17,7	14,7
İtalya	14.968	18.039	17.305	20,5	-4,1
İzlanda	76	124	148	63,2	19,4
Lüksemburg	179	275	359	53,6	30,5
Macaristan	2.848	3.199	2.899	12,3	-9,4
Norveç	5.274	7.474	5.920	41,7	-20,8
Polonya	7.915	13.234	13.580	67,2	2,6
Portekiz	1.754	2.366	3.136	34,9	32,5
Slovakya	1.794	2.116	1.819	17,9	-14,0
Yunanistan	42.613	46.493	42.875	9,1	-7,8
TOPLAM AVRUPA OECD	357.622	430.763	475.226	20,5	10,3
Arnavutluk	5.765	6.915	6.564	19,9	-5,1
Bosna Hersek	4.348	5.204	5.641	19,7	8,4
Bulgaristan	112.078	140.669	152.344	25,5	8,3
Estonya	1005	1.449	1.199	44,2	-17,3
Güney Kıbrıs Rum Kesimi	603	648	624	7,5	-3,7
Hırvatistan	2.451	2.982	3.301	21,7	10,7
Karadağ	1.531	1.729	1.812	12,9	4,8
Kosova	6.490	7.300	7.811	12,5	7,0
Kuzey Makedonya Cumhuriyeti	9.991	11.342	11.124	13,5	-1,9

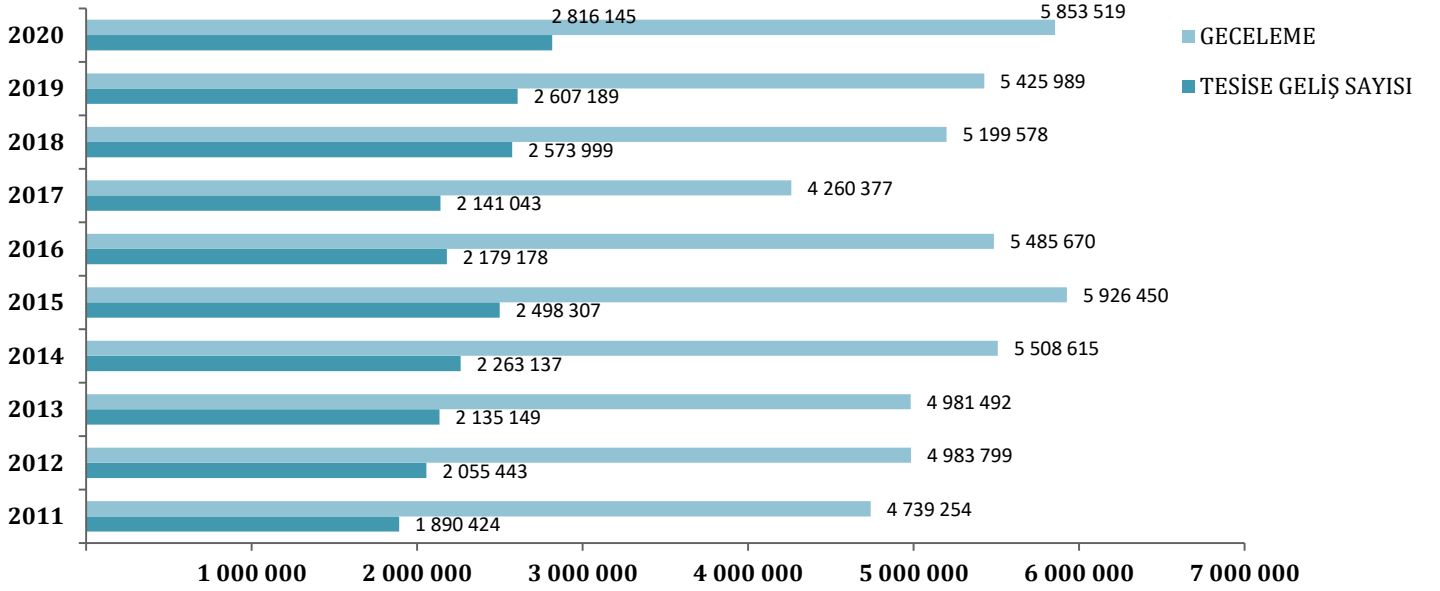
Letonya	1.160	1.498	1.706	29,1	13,9
Litvanya	2.141	2.420	2.707	13,0	11,9
Malta	401	509	626	26,9	23,0
Romanya	19.803	25.084	26.166	26,7	4,3
Sırbistan	11.005	12.628	12.939	14,7	2,5
Slovenya	2.527	3.043	2.683	20,4	-11,8
DİĞ. AVRUPA OECD DIŐI ÜLKELERİ	83	124	104	49,4	-16,1
TOPLAM AVRUPA OECD DIŐI	181.382	223.544	237.351	23,2	6,2
TOPLAM AVRUPA	539.004	654.307	712.577	21,4	8,9
Azerbaycan	48.327	50.561	52.143	4,6	3,1
Belarus	3.546	3.957	4.406	11,6	11,3
Ermenistan	3.236	3.007	3.339	-7,1	11,0
Gürcistan	156.598	120.364	132.539	-23,1	10,1
Kazakistan	13.714	15.525	18.320	13,2	18,0
Kırgızistan	8.268	8.798	8.277	6,4	-5,9
Moldova	6.966	7.724	7.218	10,9	-6,6
Özbekistan	18.584	16.674	20.379	-10,3	22,2
Rusya Fed.	65.867	87.741	107.178	33,2	22,2
Tacikistan	3.056	3.775	4.585	23,5	21,5
Türkmenistan	16.605	21.271	16.833	28,1	-20,9
Ukrayna	33.743	38.277	39.304	13,4	2,7
TOPLAM B.D.T.	378.510	377.674	414.521	-0,2	9,8
Amerika Birleşik Devletleri	18.352	23.222	23.776	26,5	2,4
Avustralya	2.782	3.168	3.278	13,9	3,5
Güney Kore	9.399	15.147	13.576	61,2	-10,4
Japonya	5.359	7.391	7.254	37,9	-1,9
Kanada	5.369	6.348	6.475	18,2	2,0
Meksika	1.450	1.810	3.549	24,8	96,1
Yeni Zelanda	463	539	509	16,4	-5,6
TOPLAM DİĞER OECD	43.174	57.625	58.417	33,5	1,4
TOPLAM MİLLİYETSİZ	2.935	4.783	4.877	63,0	2,0
TOPLAM OKYANUSYA	22	73	104	231,8	42,5
YABANCI TOPLAM	1.527.070	1.670.238	1.733.112	9,4	3,8

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2020 - Şubat Ayı Bülteni

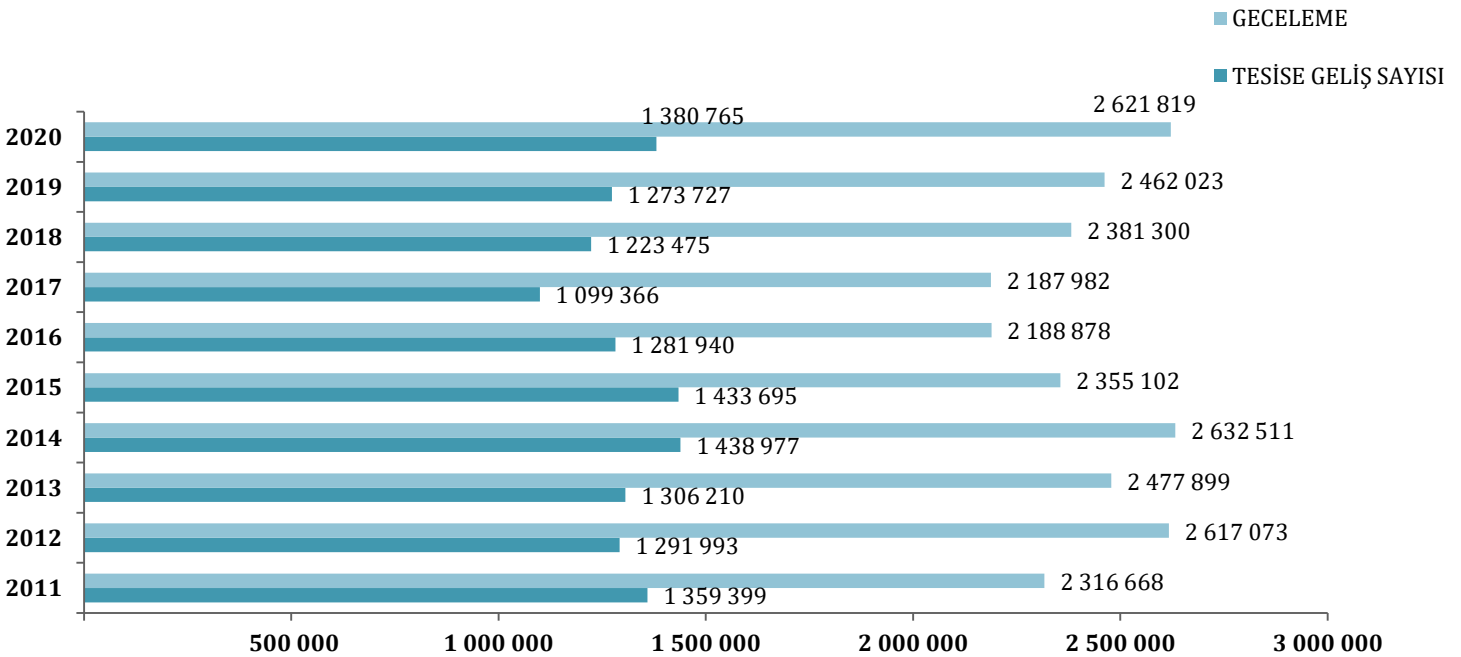
2011 - 2020 yılları arasında, Şubat ayında ülkemizdeki Turizm İşletme Belgeli konaklama tesislerinden faydalanan turistlerin tesislere geliş ve geceleme sayılarının yıllara göre dağılımı Şekil 1’de belirtilmiştir.

Şekil 1. Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesislerinde Tesislere Geliş Sayısı ve Gecelemelerin Yıllara Göre Dağılımı

2011 - 2020 yılları arasında, Şubat ayında ülkemizdeki Mahalli İdarelerce Belgelendirilen konaklama tesislerinden faydalanan turistlerin tesislere geliş ve geceleme sayılarının yıllara göre dağılımı Şekil 2’de belirtilmiştir.

Şekil 2. Mahalli İdarelerce Belgelendirilen Konaklama Tesislerinde Tesislere Geliş Sayısı ve Gecelemelerin Yıllara Göre Dağılımı

1.2. DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

En önemli turizm merkezlerimizden olan İstanbul, Antalya, Muğla ve İzmir'e Şubat ayında gelen ziyaretçi istatistikleri aşağıdaki bölümlerde aktarılmıştır.

1.2.1 İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2020 yılının Şubat ayında İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçi sayısı, geçen yılın Şubat ayı ile karşılaştırıldığında %2,3 oranında düşüş göstererek 962.151 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 3'te İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 3. İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

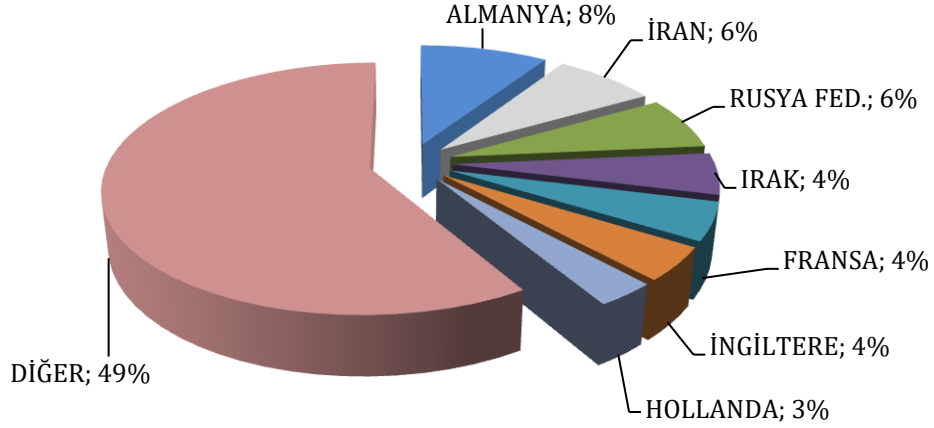
AY	YILLAR					DEĞİŞİM ORANI			
	2016	2017	2018	2019	2020	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	692.172	559.372	831.307	918.949	1.017.034	-19,19	48,61	10,5	10,7
ŞUBAT	674.465	590.175	848.510	984.689	962.151	-12,5	43,77	16,1	-2,3
MART	783.164	742.479	1.073.002	1.165.591		-5,19	44,52	8,6	
NİSAN	715.161	835.614	1.144.041	1.329.868		16,84	36,91	16,2	
MAYIS	869.446	830.019	984.028	1.016.809		-4,53	18,55	3,3	
HAZİRAN	707.050	827.494	1.100.389	1.361.302		17,03	32,98	23,7	
TEMMUZ	924.686	1.319.549	1.502.397	1.666.319		42,7	13,86	10,9	
AĞUSTOS	908.663	1.247.384	1.391.036	1.540.120		37,28	25,14	10,7	
EYLÜL	800.675	1.045.896	1.235.301	1.359.175		30,63	30,22	10	
EKİM	790.951	1.122.266	1.230.079	1.347.554		41,89	9,61	9,55	
KASIM	663.524	831.982	1.014.984	1.088.372		25,39	22	7,2	
ARALIK	674.030	888.365	1.077.925	1.127.915		31,8	21,34	4,6	
TOPLAM	9.203.987	10.840.595	13.432.990	14.906.663		17,8	23,9	11	
2 AY TOP.	1.366.637	1.149.547	1.679.817	1.903.638	1.979.185	-15,9	46,1	13,3	4,0

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2020 - Şubat Bülteni

2020 yılı Şubat ayında İstanbul'a gelen toplam yabancı ziyaretçi sayısının en yüksek oranını %7,76 ile Alman ziyaretçiler oluşturmaktadır. Bu ziyaretçileri sırasıyla; İran %6,21, Rusya Fed. %5,68, Irak %4,49, Fransa %4,09, İngiltere %3,61 ve diğer ülkeler: %49,02 ile takip etmektedir.

Şubat ayında İstanbul'a gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı aşağıdaki grafikte belirtilmektedir.

2019 - 2020 yıllarının Şubat aylarında İstanbul'a gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 4'te belirtilmiştir.

Tablo 4. İstanbul'a Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Şubat)

S. No	ÜLKE İSMİ	2019 Gelen	2020 Gelen	Değişim (%)	S. No	ÜLKE İSMİ	2019 Gelen	2020 Gelen	Değişim (%)
1	ALMANYA	70.429	74.681	6,04	56	BOSNA HERSEK	3.641	4.033	10,77
2	İRAN	62.718	59.713	-4,79	57	NİJERYA	2.474	3.647	47,41
3	RUSYA FEDERASYONU	50.372	54.658	8,51	58	FİLİSTİN	3.574	3.492	-2,29
4	İRAK	51.195	43.188	-15,64	59	NORVEÇ	3.483	3.295	-5,4
5	FRANSA	36.566	39.379	7,69	60	BELARUS	2.994	3.228	7,82
6	İNGİLTERE	32.625	34.701	6,36	61	BAHREYN	4.655	3.210	-31,04
7	HOLLANDA	23.774	25.169	5,87	62	FİLİPİNLER	2.927	3.205	9,5
8	UKRAYNA	26.122	23.449	-10,23	63	MEKSİKA	1.435	2.966	106,69
9	AMERİKA B.D.	21.675	22.044	1,7	64	YEMEN	2.777	2.878	3,64
10	KUVEYT	19.528	20.087	2,86	65	GÜNEY AFRİKA CUMH.	2.000	2.876	43,8
11	ÖZBEKİSTAN	16.391	19.827	20,96	66	PORTEKİZ	2.197	2.854	29,9
12	İSRAİL	16.758	19.302	15,18	67	AVUSTURALYA	2.717	2.779	2,28
13	AZERBAYCAN	20.170	18.908	-6,26	68	HIRVATİSTAN	2.535	2.757	8,76
14	LİBYA	21.656	18.238	-15,78	69	TAYLAND	2.421	2.733	12,89
15	CEZAYİR	18.149	17.116	-5,69	70	UMMAN	2.981	2.703	-9,33
16	KAZAKİSTAN	14.017	16.280	16,14	71	İRLANDA	2.063	2.543	23,27
17	İTALYA	16.822	15.918	-5,37	72	MOLDOVA	3.491	2.535	-27,38
18	TÜRKMENİSTAN	20.207	15.539	-23,1	73	ÇEKYA	2.650	2.469	-6,83
19	FAS	12.097	15.300	26,48	74	MAKEDONYA	2.662	2.466	-7,36
20	ÜRDÜN	15.249	14.861	-2,54	75	ARJANTİN	3.624	2.398	-33,83
21	LÜBNAN	17.836	13.992	-21,55	76	LİTVANYA	2.123	2.340	10,22
22	SUUDİ ARABİSTAN	18.777	13.967	-25,62	77	MACARİSTAN	2612	2.339	-10,45
23	SURİYE	11.805	13.710	16,14	78	SLOVENYA	2.687	2.290	-14,77
24	İSPANYA	11.199	13.154	17,46	79	ETİYOPYA	758	2.132	181,27

25	TUNUS	17.149	12.672	17,89	80	KOLOMBİYA	1.814	2.027	11,74
26	GÜNEY KORE CUMH.	13.827	12.460	-9,89	81	MOĞOLİSTAN	2.449	1.985	36,99
27	BELÇİKA	10.078	12.194	21	82	SOMALİ	1.080	1.905	76,39
28	AVUSTURYA	11.396	11.670	2,4	83	FİNLANDİYA	2.297	1.750	-23,81
29	ENDONEZYA	10.195	11.154	9,41	84	LETONYA	1.126	1.342	19,18
30	K.K.T.C.	11.815	10.912	-7,64	85	SUDAN	1.032	1.309	26,84
31	MISIR	11.092	10.403	-6,21	86	ŞİLİ	1.372	1.295	-5,61
32	İSVEÇ	10.489	10.110	-3,61	87	SİNGAPUR	1.533	1.246	-18,72
33	ROMANYA	9.921	9.971	0,5	88	HONG KONG	1.883	1.153	-38,77
34	HİNDİSTAN	8.030	9.730	21,17	89	BANGLADEŞ	1.143	1.088	-4,81
35	İSVİÇRE	8.449	9.518	12,65	90	ERMENİSTAN	1.295	1.047	-19,15
36	YUNANİSTAN	8.555	9.357	9,37	91	SLOVAKYA	1383	1008	-27,11
37	KIRGIZİSTAN	8.394	7.872	-6,22	92	KARADAĞ	1.091	993	-8,98
38	PAKİSTAN	6.563	7.611	15,97	93	ESTONYA	1208	983	-18,63
39	BULGARİSTAN	7.423	7.140	-3,81	94	SENEGAL	670	873	30,3
40	JAPONYA	7.120	6.814	-4,3	95	BİRLEŞİK ARAP EMİR.	1475	826	-44
41	DANİMARKA	6.396	6.579	2,86	96	ERİTRE	709	749	5,64
42	KOSOVA	6.141	6.475	5,44	97	PANAMA	221	739	234,39
43	KANADA	5.753	6.016	4,57	98	MAURİTİUS	559	667	19,32
44	KATAR	5.410	5.294	-2,14	99	ZAİRE	625	621	-0,64
45	MALEZYA	9.147	5.148	-43,72	100	NEPAL	419	618	47,49
46	ÇİN HALK DUMH.	27.704	4.988	-82	101	MALTA	505	614	21,58
47	GÜRCİSTAN	5.160	4.888	-5,27	102	VENEZUELA	516	599	16,09
48	TAYVAN	7.001	4.848	-30,75	103	PERU	521	573	9,98
49	BREZİLYA	4.851	4.632	-4,51	104	KAMERUN	602	559	-7,14
50	YUGOSLAVYA	4.946	4.560	-7,8	105	KIBRIS RUM KESİMİ	499	496	-0,6
51	HAYMATLOS	4.339	4.337	-0,05	106	KENYA	368	480	30,43
52	POLONYA	4.675	4.280	-8,45	107	GANA	513	475	-7,41
53	TACİKİSTAN	3.662	4.214	15,07	108	YENİ ZELANDA	481	463	-3,74
54	AFGANİSTAN	3.808	4.208	10,5	109	ANGOLA	647	463	-28,44
55	ARNAVUTLUK	4.112	4.136	0,58	110	DİĞER	6.834	7.665	12,16

*Kaynak: İstanbul İl Kültür ve Turizm Bakanlığı, Turizm İstatistikleri 2020 – Şubat Ayı Bülteni

1.2.2. ANTALYA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2020 yılının Şubat ayında Antalya'ya gelen ziyaretçilerin sayısı, geçen yılın Şubat ayı ile karşılaştırıldığında %32,7 oranında artış göstererek 202.769 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 5'te Antalya'ya gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 5. Antalya'ya Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

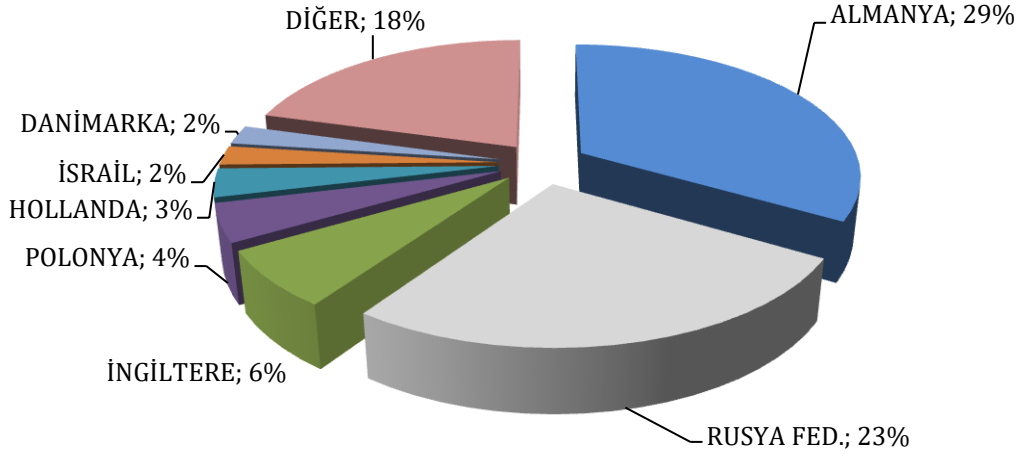
AY	YILLAR					DEĞİŞİM ORANI			
	2016	2017	2018	2019	2020	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	95.148	87.310	90.835	139.307	186.225	-8,2	3,6	53,3	33,7
ŞUBAT	108.164	84.612	101.371	152.801	202.769	-21,8	19,8	50,7	32,7
MART	257.441	165.741	264.987	279.097		-35,6	59,9	5,32	
NİSAN	373.764	517.360	687.621	954.620		38,4	32,9	38,8	
MAYIS	639.227	1.056.971	1.565.641	1.707.579		65,4	48,1	9,06	
HAZİRAN	712.953	1.473.621	1.922.714	2.228.992		106,7	30,5	15,9	
TEMMUZ	1.013.912	1.819.502	2.170.165	2.553.458		79,5	19,3	17,6	
AĞUSTOS	1.007.801	1.760.500	2.085.540	2.509.303		74,7	18,5	20,3	
EYLÜL	934.545	1.527.523	1.894.391	2.184.130		63,5	24	15,3	
EKİM	791.718	982.441	1.376.280	1.658.534		24,1	40,1	20,5	
KASIM	140.637	141.444	277.083	340.834		0,6	95,9	23,0	
ARALIK	106.603	121.937	199.330	243.056		14,4	63,5	21,9	
TOPLAM	6.181.913	9.738.962	12.635.958	14.951.711		57,5	29,7	18,3	
2 AY TOP.	203.312	171.922	192.206	292.108	388.994	-15,4	11,8	52,0	33,2

*Kaynak: Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ve Antalya Valiliği Havalimanı Mülki İdare Amirliği verilerinden derlenmiştir. 2020-Şubat Ayı Bülteni

2020 yılının Şubat ayında Antalya'ya gelen yabancıların milliyetlerine göre dağılımı incelendiğinde, ilk 5 ülke sırasıyla; Almanya, Rusya Fed., İngiltere, Polonya ve Hollanda'dır.

En önemli kaynak pazarımız olan Rusya Federasyonu, Antalya'ya gelen ziyaretçi sayısında geçen yılın aynı ayına göre %45 oranında artış göstermiştir. İkinci kaynak pazarımız olan Almanya'da ise, gelen ziyaretçi sayısı geçen senenin aynı ayına göre %34 oranında artış göstermiştir.

Şubat ayında Antalya'ya gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı aşağıdaki grafikte belirtilmiştir.

2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarının Şubat aylarında Antalya'ya gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 6'da belirtilmiştir.

Tablo 6. Antalya'ya Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Şubat)

MİLLİYETİ	YILLAR					DEĞİŞİM ORANI			
	2016	2017	2018	2019	2020	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
ALMANYA	50.056	25.963	29.467	43.914	58.956	-48,1	13,5	49	34,3
RUSYA	1.750	12.102	20.230	31.499	45.917	591,5	67,2	55,7	45,8
İNGİLTERE	6.040	4.519	5.422	9.856	12.611	-25,2	20	81,8	28,0
POLONYA	908	384	3.279	6.514	7.186	-57,7	753,9	98,7	10,3
İSRAİL	3.023	3.492	4.049	4.237	4.386	15,5	16	4,6	3,5
HOLLANDA	5.212	2.817	2.717	3.646	5.145	-46	-3,5	34,2	41,1
DANİMARKA	3.037	2.920	2.031	3.637	4.071	-3,9	-30,4	79,1	11,9
NORVEÇ	3.235	2.424	1.137	2.825	2.472	-25,1	-53,1	148,5	-12,5
AVUSTURYA	2.162	1.171	1.637	2.178	2.557	-45,8	39,8	33	17,4
ÜRDÜN	247	385	847	2.142	2.104	55,9	120	152,9	-1,8
İSVİÇRE	1.770	781	1.167	1.969	2.215	-55,9	49,4	68,7	12,5
BELÇİKA	2.924	1.335	1.670	1.784	3.126	-54,3	25,1	6,8	75,2
İRAN	105	96	848	1.768	2.347	-8,6	783,3	108,5	32,7
İRAK	383	914	1.036	1.475	1.364	138,6	13,3	42,4	-7,5
FRANSA	802	752	1.120	1.453	2.377	-6,2	48,9	29,7	63,6
İSVEÇ	639	722	118	1.423	1.792	13	-83,7	1105,9	25,9
K.K.T.C.	791	970	836	1.010	1.162	22,6	-13,8	20,8	15,0
KAZAKİSTAN	155	429	357	984	1501	176,8	-16,8	175,6	52,5
SLOVAKYA	430	351	573	569	634	-18,4	63,2	-0,7	11,4
ÇEKYA	222	320	401	496	472	44,1	25,3	23,7	-4,8
UKRAYNA	836	1.019	324	474	925	21,9	-68,2	46,3	95,1
HİNDİSTAN	19	18	16	403	130	-5,3	-11,1	2418,8	-67,7
BELARUS	121	307	195	366	465	153,7	-36,5	87,7	27,0
İTALYA	269	138	191	338	399	-48,7	38,4	77	18,0

SLOVENYA	196	149	163	299	311	-24	9,4	83,4	4,0
MACARİSTAN	165	43	313	191	209	-73,9	627,9	-39	9,4
ROMANYA	85	45	297	141	897	-47,1	560	-52,5	536,2
GÜNEY KORE CUMH.	25	20	38	134	109	-20	90	252,6	-18,7
HIRVATİSTAN	60	39	75	127	220	-35	92,3	69,3	73,2
ÖZBEKİSTAN	19	137	46	102	118	621,1	-66,4	121,7	15,7
LİTVANYA	54	50	131	100	121	-7,4	162	-23,7	21,0
MOLDOVA	23	37	53	91	105	60,9	43,2	71,7	15,4
FİNLANDİYA	614	32	18	88	1.359	-94,8	-43,8	388,9	1.444,3
T.C.	19.369	17.839	18.364	21.367	27.982	-7,9	2,9	16,4	31,0
TOPLAM	108.164	84.612	101.696	152.801	202.769	-21,8	20,2	50,3	32,7

*Kaynak: Antalya Valiliği Havalimanı Mülki İdare Amirliği den derlenmiştir. 2020 -Şubat Ayı Bülteni

1.2.3.MUĞLA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2020 yılı Şubat ayında Muğla'ya gelen ziyaretçilerin sayısı, geçen yılın Şubat ayı ile karşılaştırıldığında %10,2 oranında artış göstererek 4.822 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 7'de Muğla'ya gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

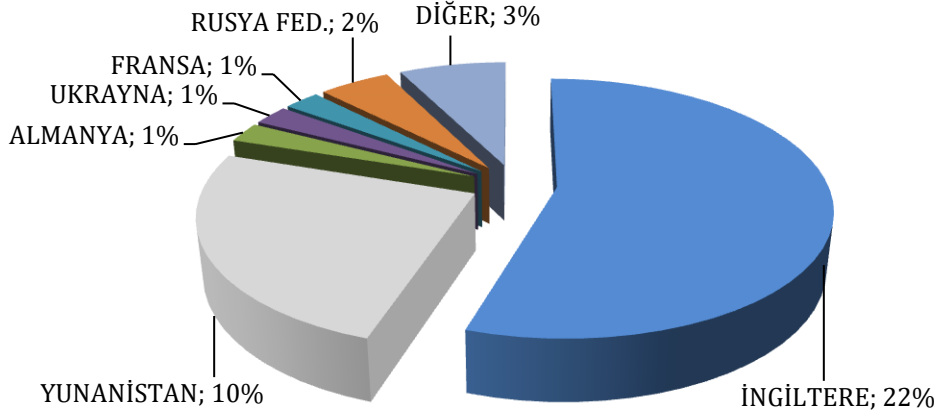
Tablo 7. Muğla'ya Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR					DEĞİŞİM ORANI			
	2016	2017	2018	2019	2020	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	5.743	5.580	5.115	3.942	4.468	-2,8	-8,3	-22,9	13,3
ŞUBAT	8.345	5.361	3.690	4.372	4.822	-35,8	-31,2	18,5	10,2
MART	19.343	10.561	19.056	12.321		-45,4	80,4	-35,3	
NİSAN	70.939	77.180	109.337	150.615		8,8	41,7	37,8	
MAYIS	235.893	249.731	344.158	400.237		5,9	37,8	16,2	
HAZİRAN	273.660	342.526	474.035	541.172		25,2	38,4	14,2	
TEMMUZ	360.706	423.812	554.196	638.859		17,5	30,8	15,3	
AĞUSTOS	361.997	425.513	553.949	676.218		17,6	30,2	22,1	
EYLÜL	306.371	366.030	459.863	539.208		19,5	25,6	17,3	
EKİM	165.634	167.877	254.175	273.896		1,4	51,4	7,8	
KASIM	9.878	9.971	18.318	16.004		0,9	83,7	-12,6	
ARALIK	4.268	5.337	9.223	9.806		25,1	72,8	6,3	
TOPLAM	1.822.777	2.089.479	2.805.115	3.266.650		14,9	34,3	16,5	
2 AY TOPLAM	14.088	10.941	8.805	8.314	9.290	-22,3	-19,5	-5,6	11,7

*Kaynak: Muğla İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2020 - Şubat Ayı Bülteni

2020 yılının Şubat ayında Muğla'ya gelen yabancıların milliyetlerine göre dağılımı incelendiğinde, ilk 5 ülke sırasıyla; İngiltere, Yunanistan, Almanya, Ukrayna ve Fransa'dır.

Şubat ayında Muğla'ya gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı aşağıdaki grafikte belirtilmiştir.

2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarının Şubat aylarında Muğla'ya gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 8'de belirtilmiştir.

Tablo 8. Muğla'ya Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Şubat)

MİLLİYETİ	2016	2017	2018	2019	2020	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
ALMANYA	2.461	567	64	76	61	-77	-88,7	18,8	80,3
AMERİKA	31	24	26	23	15	-22,6	8,3	-11,5	-34,8
AVUSTRALYA	8	10	17	10	10	25	70	-41,2	100,0
AVUSTURYA	20	5	3	4	12	-75	-40	33,3	200,0
AZERBAJCAN	3	3	2	4	1	0	-33,3	100	25,0
BELÇİKA	8	134	4	2	9	1.575,00	-97	-50	350,0
BELARUS	1	4	2	0	3	300	-50	-100	-
BULGARİSTAN	10	32	21	21	7	220	-34,4	0	-66,7
ÇEKYA	0	6	2	3	0	-	-66,7	50	0,0
DANİMARKA	979	8	9	10	2	-99,2	12,5	11,1	-80,0
FİNLANDİYA	20	3	1	3	6	-85	-66,7	200	200,0
FRANSA	31	279	23	24	34	800	-91,8	4,3	41,7
HOLLANDA	611	38	17	28	23	-93,8	-55,3	64,7	82,1
İNGİLTERE	95	549	152	834	1061	477,9	-72,3	448,7	27,2
İRAN	4	1	1	0	0	-75	0	-100	-
İRLANDA	0	9	0	8	19	-	-100	-	137,5
İSPANYA	9	9	4	4	5	0	-55,6	0	125,0
İSRAİL	16	18	0	1	9	12,5	-100	-	800,0
İSVEÇ	750	2	2	12	10	-99,7	0	500	83,3
İSVİÇRE	194	7	9	16	9	-96,4	28,6	77,8	-43,8
İTALYA	17	23	17	17	18	35,3	-26,1	0	105,9

JAPONYA	1	3	37	16	2	200	1.133,30	-56,8	-87,5
KANADA	10	8	7	10	10	-20	-12,5	42,9	100,0
KAZAKİSTAN	0	11	0	0	0	-	-100	-	-
LETONYA	0	0	1	2	7	-	-	100	350,0
LİTVANYA	7	3	1	1	13	-57,1	-66,7	0	1.200,0
LÜBNAN	2	3	2	2	3	50	-33,3	0	150,0
MACARİSTAN	7	1	1	3	1	-85,7	0	200	-66,7
MISIR	0	1	0	1	1	-	-100	-	100,0
NORVEÇ	198	48	2	2	3	-75,8	-95,8	0	50,0
POLONYA	22	5	12	0	5	-77,3	140	-100	-
PORTEKİZ	3	2	1	1	2	-33,3	-50	0	100,0
ROMANYA	7	9	8	9	4	28,6	-11,1	12,5	44,4
RUSYA FED.	16	13	22	19	18	-18,8	69,2	-13,6	-5,3
SIRBİSTAN	11	2	4	4	3	-81,8	100	0	75,0
SUUDİ ARABİSTAN	8	3	0	3	0	-62,5	-100	-	-100,0
UKRAYNA	19	23	29	42	42	21,1	26,1	44,8	100,0
ÜRDÜN	1	0	0	2	0	-100	-	-	-100,0
YENİ ZELANDA	3	7	4	3	5	133,3	-42,9	-25	166,7
YUNANİSTAN	410	362	578	458	464	-11,7	59,7	-20,8	1,3
DİĞER	72	58	58	56	128	-19,4	0	-3,4	228,6
YABANCI TURİST	6.072	2.295	1.155	1.748	2.030	-62,2	-49,7	51,3	16,1
YERLİ TURİST	2.273	3.066	2.535	2.631	2.792	34,9	-17,3	3,8	106,1
GENEL TOPLAMI	8.345	5.361	3.690	4.372	4.822	-35,8	-31,2	18,5	10,3

*Kaynak: Muğla İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2020 – Şubat Ayı Bülteni

1.2.4. İZMİR'E GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2020 yılının Şubat ayında İzmir'e gelen ziyaretçilerin sayısı, geçen yılın Şubat ayı ile karşılaştırıldığında %36,2 oranında artış göstererek 77.501 olarak gerçekleşmiştir.

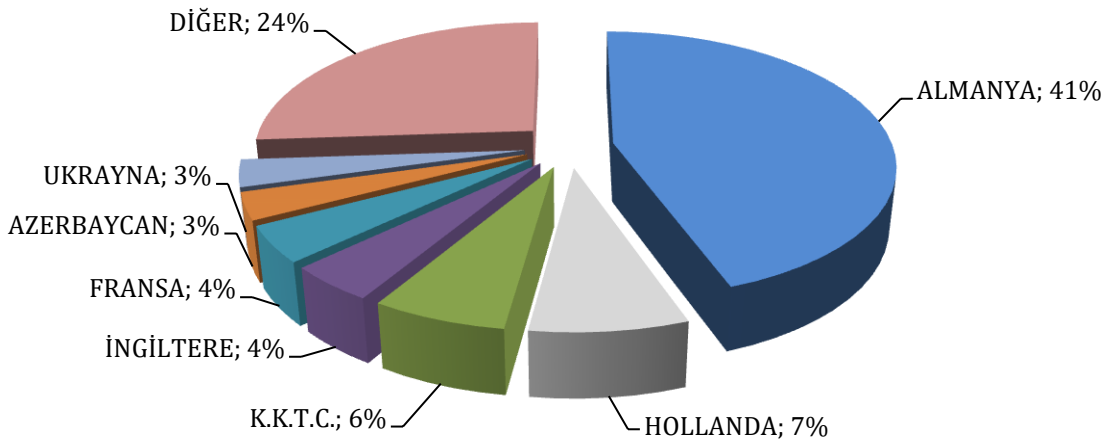
Tablo 9'da İzmir'e gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 9. İzmir'e Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR					DEĞİŞİM ORANI			
	2016	2017	2018	2019	2020	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	48.558	49.719	67.297	57.311	77.311	2,4	35,4	-14,8	34,9
ŞUBAT	51.902	49.105	65.492	56.917	77.501	-5,4	33,4	-13,1	36,2
MART	72.713	67.610	66.779	81.905		-7	-1,2	22,7	
NİSAN	81.030	91.119	99.613	125.049		12,5	9,3	25,5	
MAYIS	121.896	112.634	123.218	145.855		-7,6	9,4	18,3	
HAZİRAN	124.923	156.058	209.172	259.184		24,9	34	23,9	
TEMMUZ	223.902	248.714	334.819	342.766		11,1	34,6	2,4	
AĞUSTOS	185.526	241.832	260.900	317.131		30,4	7,9	21,6	
EYLÜL	146.014	178.891	196.522	242.157		22,5	9,9	23,2	
EKİM	107.145	111.929	128.797	172.004		4,5	15,1	33,5	
KASIM	48.310	53.685	59.913	80.172		11,1	11,6	33,8	
ARALIK	55.552	61.976	70.766	94.736		11,6	14,2	33,8	
TOPLAM	1.267.471	1.423.272	1.683.288	1.975.187		12,3	18,3	17,3	
2 AYLIK TOP.	100.460	98.824	132.789	114.228	154.812	-1,6	34,4	-14,0	35,5

*Kaynak: İzmir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2020 - Şubat Ayı Bülteni

Şubat ayında İzmir'e gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı aşağıdaki grafikte belirtilmiştir.

İzmir'e gelen yabancı ziyaretçilerin rakamları incelendiğinde; 2020 yılının Şubat ayında en çok ziyaretçi gönderen ilk 5 ülke sırasıyla; Almanya %41, Hollanda %7, K.K.T.C. %6, İngiltere %4 ve Fransa %4'tür.

2020 yılının Şubat ayında İzmir'e gelen ziyaretçi sayısının yaklaşık %42'sini yabancı ziyaretçiler oluşturmuştur.

2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarının Şubat aylarında İzmir'e gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 10'da belirtilmiştir.

Tablo 10. İzmir'e Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Şubat)

MİLLİYETİ	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2017	2018	2019	2020	2018/2017	2019/2018	2020/2019
ALMANYA	13751	23288	16873	13491	69,4	-27,5	-20,0
HOLLANDA	3072	5281	3585	2391	71,9	-32,1	-33,3
K.K.T.C.	2399	3580	2487	1858	49,2	-30,5	-25,3
İNGİLTERE	2120	2608	2277	1381	23,0	-12,7	-39,4
FRANSA	759	1068	903	1188	40,7	-15,4	31,6
AZERBAYCAN	64	256	1513	1127	300,0	491,0	-25,5
UKRAYNA	203	1191	1536	1099	486,7	29,0	-28,5
AVUSTURYA	922	1560	1142	876	69,2	-26,8	-23,3
YUNANİSTAN	1234	2162	1915	844	75,2	-11,4	-55,9
FİLİPİNLER	197	2023	1806	758	926,9	-10,7	-58,0
BELÇİKA	667	807	543	713	21,0	-32,7	31,3
İSVİÇRE	578	931	796	655	61,1	-14,5	-17,7
HİNDİSTAN	102	734	622	564	619,6	-15,3	-9,3
MEKSİKA	30	284	575	537	846,7	102,5	-6,6
BULGARİSTAN	405	718	601	505	77,3	-16,3	-16,0
İRAN	78	114	1420	459	46,2	1.145,6	-67,7
RUSYA FED.	116	707	581	399	509,5	-17,8	-31,3
A.B.D.	407	454	435	391	11,5	-4,2	-10,1
DANİMARKA	83	84	63	259	1,2	-25,0	311,1
POLONYA	225	260	309	205	15,6	18,8	-33,7
İTALYA	280	313	272	198	11,8	-13,1	-27,2
G. KORE	53	110	115	176	107,5	4,5	53,0
KOLOMBİYA	5	284	323	150	5.580,0	13,7	-53,6
ROMANYA	51	264	187	150	417,6	-29,2	-19,8
JAPONYA	44	151	63	147	243,2	-58,3	133,3
İRLANDA	60	69	126	112	15,0	82,6	-11,1
KANADA	95	130	106	104	36,8	-18,5	-1,9
MİLLİYETSİZ	14	43	87	104	207,1	102,3	19,5
AVUSTRALYA	57	94	57	97	64,9	-39,4	70,2
GÜRCİSTAN	27	268	161	96	892,6	-39,9	-40,4
ENDONEZYA	35	128	101	93	265,7	-21,1	-7,9
İSPANYA	113	73	136	91	-35,4	86,3	-33,1
İSVEÇ	78	33	35	87	-57,7	6,1	148,6
KUVEYT	22	1	4	82	-95,5	300,0	1.950,0

MISIR	22	69	103	82	213,6	49,3	-20,4
SURİYE	17	50	61	81	194,1	22,0	32,8
PORTEKİZ	44	25	72	55	-43,2	188,0	-23,6
LİTVANYA	27	25	27	52	-7,4	8,0	92,6
HIRVATİSTAN	30	244	213	42	713,3	-12,7	-80,3
NORVEÇ	36	17	24	37	-52,8	41,2	54,2
BREZİLYA	28	133	141	35	375,0	6,0	-75,2
FAS	14	12	37	32	-14,3	208,3	-13,5
PAKİSTAN	27	12	27	32	-55,6	125,0	18,5
BELARUS (B. RUSYA)	20	22	46	31	10,0	109,1	-32,6
ÇİN HALK CUM.	50	365	264	31	630,0	-27,7	-88,3
SLOVAKYA	23	21	20	31	-8,7	-4,8	55,0
TAYLAND	17	53	8	30	211,8	-84,9	275,0
ÇEKYA	22	22	30	28	0,0	36,4	-6,7
KARADAĞ	8	48	44	28	500,0	-8,3	-36,4
ARNAVUTLUK	61	50	43	27	-18,0	-14,0	-37,2
TÜRKMENİSTAN	24	37	48	26	54,2	29,7	-45,8
MACARİSTAN	40	23	20	25	-42,5	-13,0	25,0
KAZAKİSTAN	21	30	25	24	42,9	-16,7	-4,0
G. KIBRIS RUM YÖN.	21	39	42	23	85,7	7,7	-45,2
IRAK	25	50	68	22	100,0	36,0	-67,6
KOSOVA	21	21	16	22	0,0	-23,8	37,5
MAKEDONYA	40	34	45	22	-15,0	32,4	-51,1
ŞİLİ	2	15	7	21	650,0	-53,3	200,0
KATAR	7	10	4	20	42,9	-60,0	400,0
LİBYA	3	3	4	18	0,0	33,3	350,0
ARJANTİN	7	93	29	16	1.228,6	-68,8	-44,8
MOLDOVA CUM.	17	15	23	15	-11,8	53,3	-34,8
BOSNA HERSEK	11	13	17	14	18,2	30,8	-17,6
LÜBNAN	19	22	28	14	15,8	27,3	-50,0
FİNLANDİYA	18	15	12	13	-16,7	-20,0	8,3
LETONYA	21	63	49	13	200,0	-22,2	-73,5
KIRGIZİSTAN	15	21	22	12	40,0	4,8	-45,5
MALEZYA	8	13	23	12	62,5	76,9	-47,8
ÜRDÜN	28	23	20	12	-17,9	-13,0	-40,0
SLOVENYA	13	17	26	9	30,8	52,9	-65,4
CEZAYİR	3	1	17	8	-66,7	1.600,0	-52,9
SİNGAPUR	6	5	3	8	-16,7	-40,0	166,7
YENİ ZELANDA	3	14	12	8	366,7	-14,3	-33,3
LÜKSEMBURG	7	8	4	7	14,3	-50,0	75,0
TUNUS	146	3	7	7	-97,9	133,3	0,0
İSRAİL	10	15	12	6	50,0	-20,0	-50,0
ÖZBEKİSTAN	8	8	34	6	0,0	325,0	-82,4

BANGLADEŞ	2	6	19	5	200,0	216,7	-73,7
DİĞER	293	330	352	294	12,6	6,7	-16,5
YABANCI TOPLAM	29.772	52.253	43.941	32.771	75,5	-15,9	-25,4
TÜRKİYE	69.052	80.536	70.287	44.730	16,6	-12,7	-36,4
GENEL TOPLAM	98.824	132.789	114.228	77.501	34,4	-14,0	-32,2

*Kaynak: İzmir Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2020 - Şubat Ayı Bülteni

2. TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ, ORTALAMA HARCAMA ve TURİZM GİDERİ

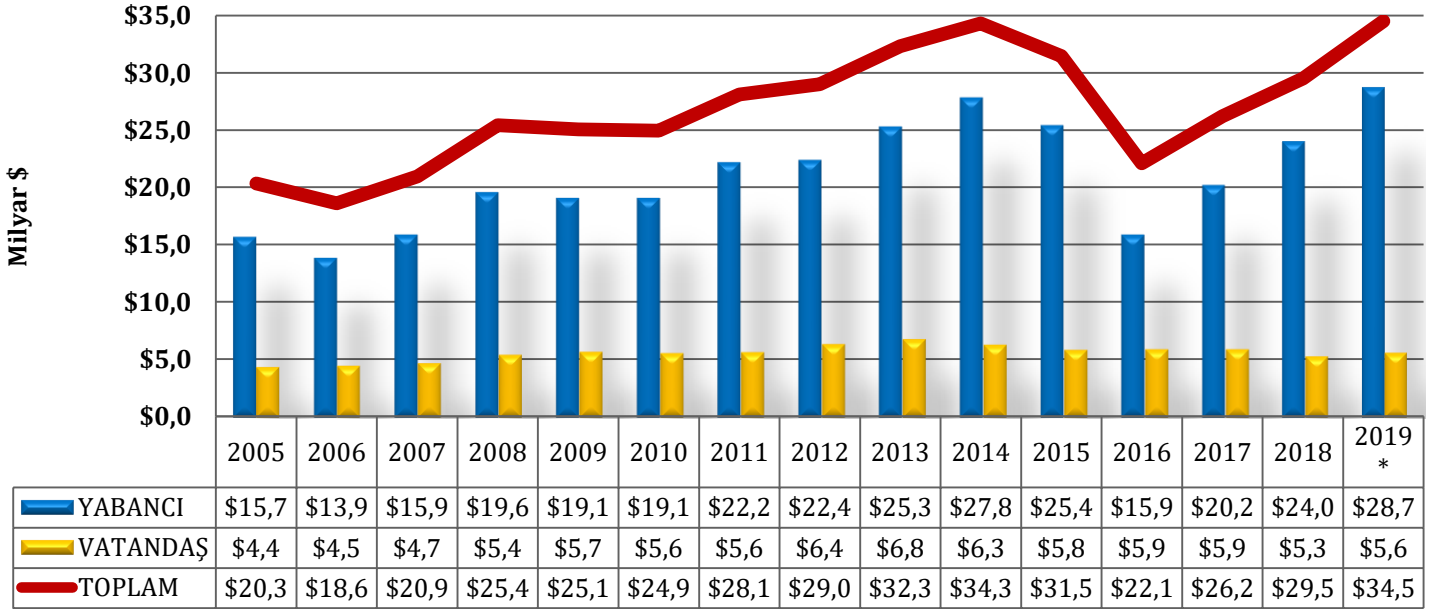
2.1. TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ ve ORTALAMA HARCAMA

Ülkemizin turizm geliri, 2017 yılından 2018 yılına %12,5 oranında artış göstererek 29,5 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Bunun yanında yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızdan elde edilen gelir ise; 5,3 milyar ABD Doları olarak gerçekleşerek bir önceki yıla oranla % 10,1 oranında düşüş yaşamıştır.

2019 yılında ise ülkemizin turizm geliri geçtiğimiz yıla oranla %17 oranında artış göstererek 34,5 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 3'te 2005-2019 yıllarına ait gelir grafiği rakamları verilmiştir.

Şekil 3. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Turizm Gelirlerinin Yıllara Göre Dağılımı

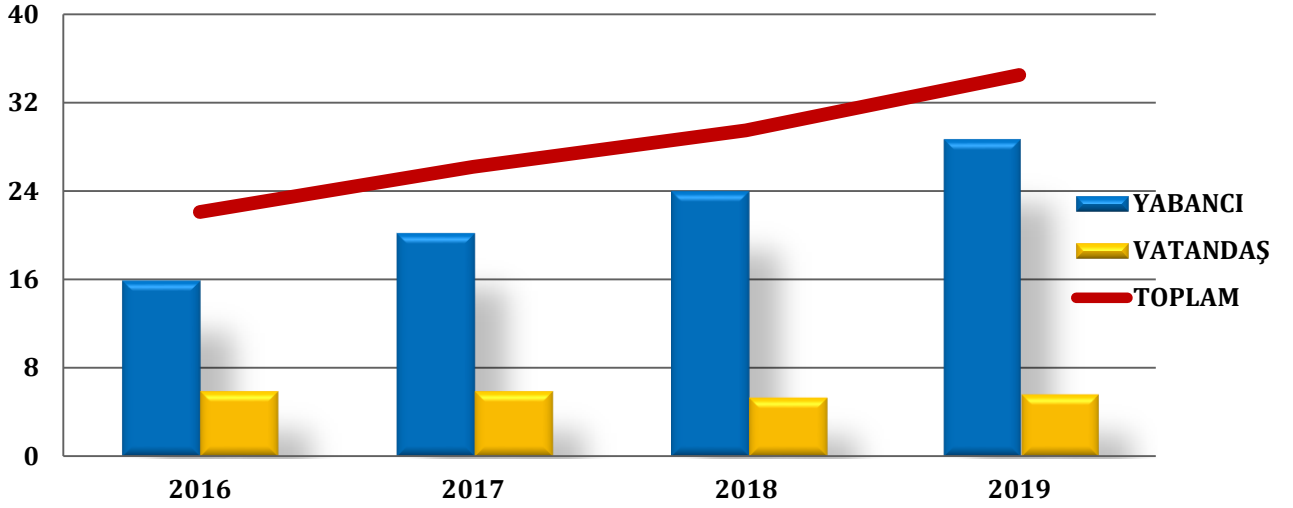
*2019 yılı verisidir.

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü. 2020 - Şubat Ayı Bülteni.

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır. (2019 yılı Ocak - Aralık)

Şekil 4'te 2016, 2017, 2018 ve 2019 yıllarına ait gelir grafiği rakamları verilmiştir. 2019 yılının turizm geliri Ocak-Aralık ayı döneminde 29,5 Milyar ABD Doları olarak gerçekleşerek geçen yılın aynı dönemine göre %12,3 oranında artış göstermiştir.

Şekil 4. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Turizm Gelirlerinin Yıllara Göre Dağılımı

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü. 2020 - Şubat Ayı Bülteni.
*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır.

2019 yılının turizm geliri 34,5 milyar ABD Doları olarak gerçekleşerek geçen yılın aynı dönemine göre %17 oranında artış göstermiştir.

Düşüşün başladığı 2016 yılı ile 2019 yılına ait turizm gelirleri karşılaştırıldığında %54 oranında artış gösterdiği görülmektedir.

Tablo 11'de 2016, 2017, 2018 ve 2019 yıllarına ait turizm geliri verilmiştir.

Tablo 11. 2016 - 2019 Yılları Turizm Geliri (Milyon \$)

AYLAR	2016				2017				2018				2019				2017/2016				2018/2017				2019/2018			
	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.
OCAK	980,4	422,6	9	1412	797,5	339,4	6,7	1143,6	1118,3	385,9	6,9	1511,2	1254,4	324,1	7	1585,5	-19	-20	-26	-19	40	14	4,5	32,1	12	-16	1,4	4,9
ŞUBAT	828,8	351,4	8,6	1188,8	703,6	282,2	6,5	992,3	979,5	314,4	7,5	1301,4	1071	282,5	5,7	1359,2	-15	-20	-24	-17	39	11	15	31,1	9,3	-10	-24	4,4
MART	1071,1	383,9	10,6	1465,6	903,5	322,3	8	1233,8	1250,6	353,7	8,3	1612,6	1378,2	299,2	7,6	1685	-16	-16	-25	-16	38	9,7	3,8	30,7	10	-15	-8,4	4,5
3 AYLIK TOPLAM	2.880,3	1.157,9	28,2	4.066,4	2.404,6	943,9	21,2	3.369,7	3.348,4	1.054,0	22,7	4.425,2	3.703,6	905,8	20,3	4.629,7	16,5	18,5	24,8	-17,1	39,2	11,7	7,1	31,3	10,6	14,1	10,6	4,6
NİSAN	967,8	372,4	12,6	1352,8	1031,8	329,7	10,6	1372,1	1409,5	388,9	11,7	1810,1	1663,7	323,7	9,1	1996,4	6,6	-12	-16	1,4	37	18	10	31,9	18	-17	-22	10,3
MAYIS	1416,4	408,7	13,3	1838,4	1533,2	361,2	10,8	1905,2	2063,1	347,6	11,3	2421,9	2331,5	297	11,1	2639,7	8,2	-12	-19	3,6	35	-3,8	3,7	27,1	13	-15	-1,8	9
HAZİRAN	1425,2	351,3	13,5	1790	1810,8	313,3	11,6	2135,7	2463,5	336,8	12,2	2812,5	2979,5	346,3	12	3337,8	27,1	-11	-14	19,3	36	7,5	5,2	31,7	21	2,8	-1,6	18,7
6 AYLIK TOPLAM	6.689,7	2.290,3	67,6	9.047,6	6.780,4	1.948,1	54,2	8.782,7	9.284,5	1.073,3	57,9	11.469,7	10.678,3	1.872,8	52,5	12.603,6	1,4	14,9	19,8	-2,9	36,9	9,2	6,8	30,6	15,0	12,0	-9,3	9,9
TEMMUZ	1710,2	663,5	16,9	2390,6	2695	758,1	15,8	3468,9	2906,1	615,7	13,1	3534,8	3603,3	770	11,8	4385,1	57,6	14,3	-6,5	45,1	7,8	-19	-17	1,9	24	25,1	-9,9	24,1
AĞUSTOS	2252,3	828,8	17,3	3 098,4	3288	962,4	19,6	4270	3508,8	753,8	18,8	4281,4	4337	892	15,1	5244,1	46	16,1	13,3	37,8	6,7	-22	-4,1	0,3	24	18,3	-20	22,5
EYLÜL	1925,2	847,3	15,5	2788	2744,5	884,3	24	3652,8	2956,7	716	13,6	3686,4	3544,5	3544,5	843	14,7	42,6	4,4	54,8	31	7,7	-19	-43	0,9	20	17,7	8,1	19,4
9 AYLIK TOPLAM	12.577,4	4.629,9	117,3	17.324,6	15.507,0	4.552,9	113,6	20.174,4	18.656,1	4.212,8	103,4	22.972,3	22.163,1	4.377,8	94,1	26.635,0	23,3	-1,7	-3,2	16,4	20,3	-7,5	-9,0	13,9	18,8	3,9	-9,0	15,9
EKİM	1801	493	15,7	2309,7	2512	481,6	19	3012,6	2887,9	413,9	16,3	3318,2	3608,5	481,4	11,6	4101,5	39,5	-2,3	21	30,4	15	-14	-14	10,1	25	16,3	-29	23,6
KASIM	892	429	10	1331	1207,8	448,7	10,5	1667	1415,4	368,6	10,7	1794,6	1692,1	433,5	12,5	2138,1	35,4	4,6	5	25,2	17	-18	1,9	7,7	20	17,6	16,8	19,1
ARALIK	721	413	8,1	1142,1	995,2	425,6	8,8	1429,6	1068,9	350,1	8,7	1427,6	1241,1	395,9	8,9	1645,9	38	3,1	8,6	25,2	7,4	-18	-1,1	-0,1	16	13,1	2,3	15,3
12 AYLIK TOPLAM	15.991,4	5.964,9	151,1	22.107,4	20.222,9	5.908,8	151,9	26.283,6	24.028,3	5.345,4	139,1	29.512,7	28.704,9	5.688,2	127,1	34.520,2	26,5	-0,9	0,5	18,9	18,8	-9,5	-8,4	12,3	19,5	6,4	-8,6	17,0

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, Merkez Bankası, Kültür ve Turizm Bakanlığı – 2020 Şubat Ayı Bülteni

*2019 yılı verileridir.

**Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır.

(*) : Yabancı ziyaretçilerden elde edilen gelir.

(**) : Yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilen gelir.

(***) : GSM Dolaşım Harcamaları ile Marina Hizmet Harcamaları Toplam Gelirde Yer Almakta Olup, Yabancı - Vatandaş Ayrımı Verilememektedir.

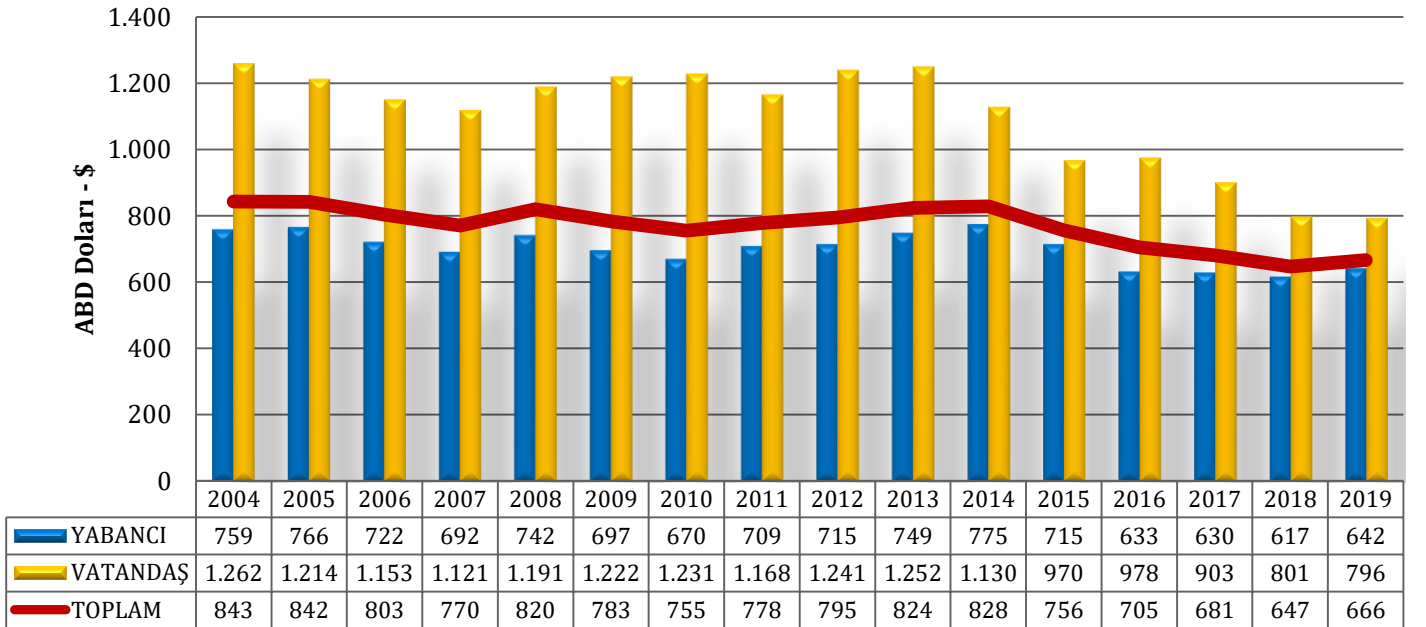
TURİZM GELİRİ VE ORTALAMA HARCAMA TABLOSU

2018 yılına ait yabancı ziyaretçilerin ortalama harcaması 617 ABD Doları ve yurt dışında ikamet eden vatandaşların ortalama harcaması 801 ABD Doları olarak gerçekleşmiş olup; 2018 yılının genel ortalama harcaması 647 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2019 yılında yabancı ziyaretçilerin ortalama harcaması 642 ABD Doları ve yurt dışında ikamet eden vatandaşların ortalama harcaması ise 796 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2019 yılının aylık genel ortalama harcaması 666 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5'te yabancı ziyaretçilerin ve yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerin ortalama harcamasının yıllara göre dağılımı gösterilmiştir.

Şekil 5. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Ortalama Harcamasının Yıllara Göre Dağılımı

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü. 2020 - Şubat Ayı Bülteni
*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır. (2019 yılı Ocak - Aralık)

2.1.1. TURİZM SEKTÖRÜNÜN TEKSTİL VE OTOMOTİV SEKTÖRÜ İLE KARŞILAŞTIRILMASI

2019 yılında ülkemizin toplam ihracat rakamı 171 milyar ABD Doları, ithalat rakamı ise 202 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Dış ticaret açığı ise 31 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2019 yılında gerçekleşen toplam turizm gelirimiz yaklaşık 35 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılının aynı dönemiyle karşılaştırdığımızda turizm gelirimiz %17 oranında artış göstermiştir.

Tablo 12'de dış ticaret verisi ve turizm gelirinin yanı sıra otomotiv ile tekstil sektörünün ithalat ve ihracat rakamlarına yer verilmiştir.

Tablo 12. Türkiye, Tekstil ve Otomotiv Sektörünün Dış Ticaret Verileri ile Turizm Sektörünün Karşılaştırılması

	2019 - Yılı Dış Ticareti Verileri (000 \$)						
	YILLAR / KALEMLER	2015	2016	2017	2018	2019	Değişim
							(%)
TÜRKİYE (*)	Türkiye Toplam İthalatı	207.234.359	198.618.235	233.799.651	223.047.094	202.704.512	-9%
	Türkiye Toplam İhracatı	143.838.871	142.529.584	156.992.940	167.920.613	171.530.675	2%
	Türkiye Toplam Dış Ticaret Açığı	-63.395.488	-56.088.651	-76.806.711	-55.126.481	-31.173.837	-43%
TURİZM (*)	Turizm Geliri	31.464.777	22.107.440	26.283.656	29.512.926	34.520.332	17%
OTOMOTİV (*)	Turizm Gelirinin Dış Ticaret Açığını Karşılama Oranı	49,6%	39,4%	34,2%	53,5%	110,7%	
	Otomotiv İthalatı	22.271.200	22.926.476	23.201.187	17.547.416	14.320.088	-18%
	Otomotiv İhracatı	19.242.993	21.540.262	26.868.826	28.673.364	28.389.343	-1%
	Otomotiv Dış Ticaret Açığı/Fazlası	-3.028.207	-1.386.214	3.667.639	11.125.948	14.069.255	26%
	Otomotiv İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	0,86%	0,94%	1,16%	1,63%	1,98%	
	Otomotiv İthalatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	10,75%	11,54%	9,92%	7,87%	7,06%	
	Otomotiv İhracatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	13,38%	15,11%	17,11%	17,08%	16,55%	
TEKSTİL (*)	Tekstil İthalatı	12.163.091	11.800.720	12.623.803	11.173.040	10.671.191	-4%
	Tekstil İhracatı	27.047.428	26.950.549	27.626.444	28.813.309	28.887.991	0%
	Tekstil Dış Ticaret Açığı/Fazlası	14.884.337	15.149.829	15.002.641	17.640.269	18.216.800	3%
	Tekstil İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	2,22%	2,28%	2,19%	2,58%	2,71%	
	Tekstil İthalatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	5,87%	5,94%	5,40%	5,01%	5,26%	
	Tekstil İhracatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	18,80%	18,91%	17,60%	17,16%	16,84%	

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır. **2019 yılı Verileri - 2020 Şubat Bülteni

*Kaynaklar: (*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (*) T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü (*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, Fasıllar GTİB-87 (*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, Fasıllar

GTİB-50-63

2.2. TÜRKİYE'NİN TURİZM GİDERİ

Türkiye'nin turizm gideri, 2014 yılında 5,4 milyar ABD Doları, 2015 yılında %4,2 artarak 5,6 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılında 5,04 milyar ABD Doları olan turizm gideri, 2017 yılında %1,7 artarak 5,13 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2018 yılında turizm gideri 2017 yılına oranla %4,7 azalarak 4,89 Milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiş ve 2019 yılında ki turizm giderine baktığımızda ise; geçtiğimiz yılın aynı dönemine oranla %10,1 oranında düşüş gerçekleşmiştir.

Tablo 13'te turizm giderimizin aylara ve yıllara göre dağılımı aktarılmıştır.

Tablo 13. Türkiye Turizm Giderinin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı (Milyon \$)

AYLAR	YILLAR						DEĞİŞİM ORANI				
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017	2019/2018
OCAK	394,4	410,8	481	275,2	363,2	346,2	4,2	17,1	-43	31,9	-4,7
ŞUBAT	493,4	430,7	531,4	277,4	342,8	335	-12,7	23,4	-48	23,6	-2,3
MART	478	441	525,2	303,2	373	385,5	-7,7	19,1	-42	23	3,4
3 AYLIK TOPLAM	1.365,80	1.282,50	1.537,60	855,8	1.079,00	1.066,70	-6,1	19,9	-44	26,1	-1,1
NİSAN	403,4	478,9	475,1	428,9	561,6	336,5	18,7	-0,8	-9,7	30,9	-40,1
MAYIS	481,3	554,9	555,1	499,3	519,8	319,8	15,3	0	-10	4,11	-38,5
HAZİRAN	518,1	509	479,5	458,2	568,8	426,2	-1,8	-5,8	-4,4	24,1	-25,1
6 AYLIK TOPLAM	2.768,60	2.825,30	3.047,30	2.242,20	2.729,20	2.149,2	2,05	7,86	-26	21,7	-21,3
TEMMUZ	426,4	496,7	436,8	557,5	428,9	450,4	16,5	-12,1	27,6	-23,1	5,0
AĞUSTOS	416	445,1	327,6	505,9	422,9	431,5	7	-26,4	54,4	-16,4	2,0
EYLÜL	335,7	402,8	367,4	497,4	357,5	349,1	20	-8,8	35,4	-28,1	-2,3
9 AYLIK TOPLAM	3.946,70	4.169,90	4.179,10	3.803,00	3.938,50	3.380,2	5,66	0,22	-9	3,56	-14,2
EKİM	587,9	551,7	313,3	462,6	328,4	352,2	-6,2	-43,2	47,7	-29,0	7,2
KASIM	456,7	481	272	417,3	302,1	332,9	5,3	-43,5	53,4	-27,6	10,2
ARALIK	479,1	495,7	285,4	454,4	327,2	338,4	3,5	-42,4	59,2	-28,0	3,4
12 AYLIK TOPLAM	5 470,4	5 698,3	5 049,8	5 137,3	4 896,3	4.403,7	4,2	-11,4	1,7	-4,7	-10,1

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü 2020 Şubat Ayı Bülteni

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır. - (Ocak - Aralık Dönem 2019 Verileri)